

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ПРИЙНЯТО:
на засіданні Вченої ради ОНАХТ
«01» липня 2016 року
Протоколом № 12

ЗВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ОНАХТ від 18.08.2016 р.
№ 201-01

**КОНЦЕПЦІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ
і ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ
студентів і викладачів**

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Концепція виховної роботи і фізичного розвитку студентів і викладачів (далі – Концепція) розроблена відповідно до Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16 червня 2015 року № 641.

В сучасних умовах кардинальних змін у політиці, економіці, соціальній сфері, пошуку шляхів для інтегрування України в європейське і світове співтовариство, побудови громадського суспільства перед вищою школою з новою силою постало завдання нової стратегії виховання як багатокомпонентної та багатовекторної системи, яка великою мірою формує майбутній розвиток Української держави та знайти шляхи органічного поєднання професійної підготовки студентів із вихованням гармонійно розвинених фахівців, формуванням у них глибокого наукового світогляду, громадянської зрілості, соціальної активності, високої політичної і моральної культури, патріотизму, справжньої інтелігентності.

Виховання має надзвичайно важливе значення для формування та розвитку особистості, впливає на засвоєння досвіду попередніх поколінь, розвиває здібності, таланти, необхідну свідому діяльність, формує внутрішній духовний світ людини.

Система професійних і морально-етичних цінностей та настанов життєдіяльності, правил поведінки та управління, які стосуються всіх, хто працює та навчається в академії, затверджена в Корпоративному кодексі Одеської національної академії харчових технологій.

Актуальність виховання особистості на всіх етапах її становлення в суспільстві визначається завданням самого суспільства. Виховання – це процес, ефективність якого залежить від усіх членів суспільства. Виховання завжди має конкретно-історичну національно-державну форму вираження, спрямоване на формування громадянина і є фундаментом становлення світогляду молодої людини, на якому формуються фахові знання та професійна відповідальність.

Інтеграційні процеси, що відбуваються в Україні, європоцентричність, пробудження громадянської і громадської ініціативи, виникнення різних громадських рухів, розповсюдження волонтерської діяльності, які накладаються на технологічну і комунікативну глобалізацію, міграційні зміни всередині суспільства, ідентифікаційні і реідентифікаційні процеси в особистісному розвитку кожного українця, вимагають від сучасного фахівця вираженого ставлення до історії, культури, релігії, традицій і звичаїв українського та інших народів. Постає потреба в здатності особистості до входження у світовий соціокультурний простір – за умови збереження власної національної ідентичності.

Виховання на національних традиціях має стати фундаментом становлення світогляду людини, на якому формуються фахові знання та професійна відповідальність.

ПРИНЦИПИ, МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Організація виховної роботи ґрунтується на таких головних принципах:

- національної спрямованості, що передбачає формування національної самосвідомості, виховання любові до рідної землі, українського народу, шанобливого ставлення до його культури; поваги до культури всіх народів, які населяють Україну, здатності зберігати свою національну ідентичність, пишатися приналежністю до Українського народу, брати участь у розбудові та захисті своєї держави;

- самоактивності й саморегуляції забезпечує розвиток у студентів і викладачів суб'єктних характеристик; формує здатність до критичності й самокритичності, до прийняття самостійних рішень; виробляє громадянську позицію особистості, почуття відповідальності за її реалізацію в діях та вчинках;

- полікуртурності передбачає інтегрованість української культури в європейський та світовий простір, створення для цього необхідних передумов: формування у студентів і викладачів відкритості, толерантного ставлення до відмінних ідей, цінностей, культури, мистецтва, вірувань інших народів; здатність диференціювати спільне і відмінне в різних культурах, спроможності сприймати українську культуру як невід'ємну складову культури загальнолюдської;

- соціальної відомості обумовлює потребу узгодження змісту і методів патріотичного виховання з реальною соціальною ситуацією, в якій зорганізується виховний процес, і має на меті виховання у студентів і викладачів готовності до захисту вітчизни та ефективного розв'язання життєвих проблем;

- історичної і соціальної пам'яті спрямований на збереження духовно-матеріальної і культурно-історичної спадщини українців та відтворює її у реконструйованих і осучаснених формах і методах діяльності;

- міжпоколінної наступності, який зберігає для нащадків зразки, етнокультури народів, що живуть в Україні.

- демократичності – визнанні права кожного на свободу виявлення своєї творчої індивідуальності;

- гуманізації – створенні умов для самореалізації, формуванні людяної, широкій, доброзичливої, милосердної особистості;

- єдності навчальної та виховної діяльності – консолідації студентства та науково-педагогічних працівників у єдину академічну спільноту, об'єднану спільною мораллю та ідеями;

- послідовності, системності і наскрізності – привнесенні виховних аспектів у всі форми освітнього процесу, зв'язок виховання з життям, трудовою діяльністю колективу;

- диференціації та індивідуалізації виховного процесу – врахуванні у виховній діяльності рівнів фізичного, духовного, психічного, соціального, інтелектуального розвитку студентів, стимулюванні їхньої активності та рокованні творчої індивідуальності;

- єдності теорії та практики – реалізації набутих студентами знань, умінь і навичок на практиці, включаючи самоврядну та громадську діяльність;

- природовідповідності – врахуванні багатогранної і цілісної природи людини, вікових та індивідуальних, соціально-психологічних особливостей студентів;

- пріоритету правової свідомості – вихованні поваги до конституційних прав та свобод людини.

В Одеській національній академії харчових технологій виховний процес проводиться згідно з Конституцією України, законом України «Про вищу освіту», іншими нормативно-правовими актами, Корпоративним кодексом ОНАХТ, рішеннями Вченої ради академії, ректорату, Ради академії з гуманітарної освіти та виховання, деканатів, органів студентського самоврядування.

Мета виховання

Метою виховання є формування свідомого громадянина – патріота Української держави, високопрофесійного фахівця, здатного до набуття соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, якому притаманні висока культура і міцні моральні устої.

Реалізація мети виховання на ґрунті наведених принципів передбачає вирішення низки **виховних завдань**:

- формування національної свідомості, гідності громадянина, виховання поваги й любові до рідної землі й українських традицій;

- підвищення престижу військової служби, а звідси культивування ставлення до солдата як до захисника вітчизни, героя;

- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;

- утвердження гуманістичної моральності як основи громадянського суспільства;

- культивування кращих рис української ментальності – працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, бережного ставлення до природи;

- спонукання зростаючої особистості до активної протидії українофобству, аморальності, сепаратизму, шовінізму, фашизму.

- плекання поваги до своєї Alma mater – Одеської національної академії харчових технологій, дотримання і розвиток демократичних та академічних традицій вищого навчального закладу.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Важливою умовою результативності процесу виховання та виконання Корпоративного кодексу ОНАХТ є забезпечення їх системності та цілісності, постійної єдності всіх напрямів роботи. Кожен із напрямів має свою специфіку і відносну самостійність, забезпечує реалізацію певної виховної мети, вирішення конкретних завдань і передбачає використання відповідних форм та методів роботи.

Керівник будь-якого рівня відповідає за дотримання Корпоративного кодексу своїми підлеглими та допомагає їм правильно трактувати правила і норми етичної поведінки, а також особистим прикладом показує зразок високої ділової етики.

Виховна робота проводиться за такими основними напрямками:

1. Національно-патріотичне виховання

Своєю метою має формування любові до Батьківщини, відданості їй, готовності захищати, збагачувати особистою працею. Національно-патріотичне виховання ґрунтується на:

- вихованні громадянина-патріота, національної свідомості і відповідальності за долю України;
- вихованні любові до рідної землі, її історії, відновленні і збереженні історичної пам'яті;
- активному залученні до патріотичного виховання студентів і викладачів учасників бойових дій на Сході України, членів сімей Героїв Небесної Сотні, бійців АТО та їхніх сімей, діячів сучасної культури, мистецтва, науки, спорту, які виявляють активну громадянську і патріотичну позицію;
- вихованні дбайливого ставлення до національного багатства країни, мови, культури, традицій;
- виховання дбайливого ставлення і любові до своєї маленької Батьківщини, де народився, вчився і жив;
- виховання поваги до історії міста-героя Одеси;
- виховання любові й дбайливого ставлення до історії рідного навчального закладу, факультету та кафедри.

2. Інтелектуально-духовне виховання

Залучення до економічних, політичних, соціальних, культурологічних, духовних та інших цінностей, створених українським та іншими народами світу, формування поваги до міжнародного інтелектуального та суспільного досвіду. Цей напрям передбачає:

- розвиток пізнавального інтересу, творчої активності, мислення;
- виховання потреби самостійно здобувати знання та готовності до застосування знань, умінь у практичній діяльності;
- виховання здатності формувати та відстоювати власну позицію;
- формування особистісного світогляду як проекції узагальненого світосприймання.

3. Громадянсько-правове виховання

Формування соціально зрілої, відповідальної поведінки на основі:

- виховання поваги до Конституції, законів України, державних символів України;
- прищеплення поваги до прав і свобод людини та громадянина;
- виховання громадянського обов'язку перед Україною, суспільством;
- формування політичної та правової культури особистості;
- залучення студентської молоді та співробітників до участі у добровільних акціях і розвитку волонтерського руху.

4. Моральне виховання

Прищеплення й розвиток моральних почуттів, культури суспільства, норм поведінки, стосунків між людьми. Моральне виховання органічно поєднує принципи і норми загальнолюдської моралі та національні моральні цінності. Головними напрямками морального виховання є:

- формування почуття власної гідності, честі, свободи, толерантності, працелюбності, самодисципліни;
- формування моральної культури, засвоєння моральних норм, принципів, категорій ідеалів суспільства;
- становлення етики міжетнічних відносин та культури міжнародних стосунків;
- наслідування кращих моральних зразків своєї родини, українського народу, загальнолюдських моральних цінностей.

5. Екологічне виховання

Спрямоване на затвердження у свідомості знань про природу як єдину основу життя на землі, переконань про необхідність гуманного ставлення до неї та особисту відповідальність за її майбутнє, виховання дбайливого ставлення до навколишнього середовища, усвідомлення себе частиною природи.

Досягнення цієї мети можливе за умов:

- формування основ глобального екологічного мислення та екологічної культури;
- оволодіння знаннями та практичними вміннями раціонального природокористування;
- виховання почуття відповідальності за природу як національне багатство.

6. Естетичне виховання

Забезпечення становлення і розвитку відчуття, розуміння і потреби у красі, усвідомлення необхідності жити і творити за її законами, з позиції естетичної міри оцінювати явища і процеси навколишньої дійсності, отримувати естетичне задоволення від результатів діяльності. Цей напрям передбачає:

- розвиток естетичних потреб і почуттів, художніх здібностей і творчої діяльності;
- формування естетичних поглядів, смаків, які ґрунтуються на українських народних традиціях та кращих надбаннях світової культури;
- вироблення умінь примножувати культурно-мистецькі надбання, відчувати і відтворювати прекрасне у повсякденному житті.

7. Трудове виховання

Виховання любові до праці та потреби в ній, набуття знань і вмінь для здійснення професійної діяльності, реалізації через неї своїх задатків і здібностей, що сприяє усвідомленню цінності праці та її провідної ролі в утвердженні індивіда в суспільстві і розвитку суспільних відносин, вчить правильно організовувати трудовий процес і реалізується через:

- формування особистості, яка свідомо і творчо ставиться до праці;
- формування почуття господаря та господарської відповідальності;
- розвиток умінь самостійно та ефективно працювати.

8. Фізичне виховання та утвердження здорового способу життя

Розвиток і зміцнення здоров'я, фізичних задатків та здібностей, утвердження активного, здорового способу життя як невід'ємного елемента загальної культури особистості, формування навичок самостійно

використовувати форми і методи фізичної культури в процесі власної життєдіяльності. Гармонія тіла і духа, людини і природи – основа фізичного виховання. Виконання цього напряму залежить від:

- виховання відповідального ставлення до власного здоров'я, здорового способу життя;
- формування життєво важливих рухових навичок та вмій;
- забезпечення повноцінного фізичного розвитку;
- фізичне, духовне та психічне загартування;
- формування потреби у безпечній поведінці, протидія та запобігання негативним звичкам, профілактика захворювань;
- створення умов для активного відпочинку.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

В академії створена система виховної роботи, що дає можливість охоплювати вихованням усіх студентів та співробітників, здійснювати виховний процес як у навчальний, так і позанавчальний час. Виховання забезпечується через діяльність всіх структурних підрозділів ОНАХТ.

Координувальним та організаційним центром системи виховного процесу в ОНАХТ є Рада академії з гуманітарної освіти та виховання.

Проректор з науково-педагогічної
та виховної роботи

О.М. Кананихіна

Погоджено:

Начальник юридичного відділу

В.Л. Михайлова